श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये उत्तरकाण्डे

॥ एकचत्वारिंशः सर्गः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

॥ एकचत्वारिंशः सर्गः ॥

कुबेरप्रहितस्य पुष्पकविमानस्यागमनं श्रीरामेण पूजितस्यानुगृहीतस्य च तस्य तिरोभावो भरतेन रामराज्यस्याद्भुतप्रभावाणां वर्णनम्

विसृज्य च महाबाहुर्ऋक्षवानरराक्षसान्।
भ्रातृभिः सहितो रामः प्रमुमोद सुखं सुखी ॥ **7.41.1** ॥

अथापराह्णसमये भ्रातृभिः सह राघवः।
शुश्राव मधुरां वाणीमन्तरिक्षान्महाप्रभुः ॥ **7.41.2** ॥

सौम्य राम निरीक्षस्व सौम्येन वदनेन माम्।
कुबेरभवनात् प्राप्तं विद्धि मां पुष्पकं प्रभो ॥ **7.41.3** ॥

तव शासनमाज्ञाय गतोऽस्मि भवनं प्रति।
उपस्थातुं नरश्रेष्ठ स च मां प्रत्यभाषत ॥ **7.41.4** ॥

निर्जितस्त्वं नरेन्द्रेण राघवेण महात्मना।
निहत्य युधि दुर्धर्षं रावणं राक्षसेश्वरम् ॥ **7.41.5** ॥

ममापि परमा प्रीतिर्हते तस्मिन् दुरात्मनि।
रावणे सगणे चैव सपुत्रे सहबान्धवे ॥ **7.41.6** ॥

स त्वं रामेण लङ्कायां निर्जितः परमात्मना।
वह सौम्य तमेव त्वमहमाज्ञापयामि ते ॥ **7.41.7** ॥

परमो ह्येष मे कामो यत् त्वं राघवनन्दनम्।
वहेर्लोकस्य संयानं गच्छस्व विगतज्वरः॥ **7.41.8** ॥

सोऽहं शासनमाज्ञाय धनदस्य महात्मनः।
त्वत्सकाशमनुप्राप्तो निर्विशङ्कः प्रतीच्छ माम्॥ **7.41.9** ॥

अधृष्यः सर्वभूतानां सर्वेषां धनदाज्ञया।
चराम्यहं प्रभावेण तवाज्ञां परिपालयन्॥ **7.41.10** ॥

एवमुक्तस्तदा रामः पुष्पकेण महाबलः।
उवाच पुष्पकं दृष्ट्वा विमानं पुनरागतम्॥ **7.41.11** ॥

यद्येवं स्वागतं तेऽस्तु विमानवर पुष्पक।
आनुकूल्याद् धनेशस्य वृत्तदोषो न नो भवेत्॥ **7.41.12** ॥

लाजैश्चैव तथा पुष्पैर्धूपैश्चैव सुगन्धिभिः।
पूजयित्वा महाबाहू राघवः पुष्पकं तदा॥ **7.41.13** ॥

गम्यतामिति चोवाच आगच्छ त्वं स्मरे यदा।
सिद्धानां च गतौ सौम्य मा विषादेन योजय॥ **7.41.14** ॥

प्रतिघातश्च ते मा भूद् यथेष्टं गच्छतो दिशः।
एवमस्त्विति रामेण पूजयित्वा विसर्जितम्॥ **7.41.15** ॥

अभिप्रेतां दिशं तस्मात् प्रायात् तत् पुष्पकं तदा।
एवमन्तर्हिते तस्मिन् पुष्पके सुकृतात्मनि॥ **7.41.16** ॥

भरतः प्राञ्जलिर्वाक्यमुवाच रघुनन्दनम्।
विबुधात्मनि दृश्यन्ते त्वयि वीर प्रशासति॥ **7.41.17** ॥

अमानुषाणि सत्त्वानि व्याहृतानि मुहुर्मुहुः।
अनामयश्च मर्त्यानां साग्रो मासो गतो ह्ययम्॥ **7.41.18** ॥

जीर्णानामपि सत्त्वानां मृत्युर्नायाति राघव।
अरोगप्रसवा नार्यो वपुष्मन्तो हि मानवाः॥ **7.41.19** ॥

हर्षश्चाभ्यधिको राजञ्जनस्य पुरवासिनः।
काले वर्षति पर्जन्यः पातयन्नमृतं पयः॥ **7.41.20** ॥

वाताश्चापि प्रवान्त्येते स्पर्शयुक्ताः सुखाः शिवाः।
ईदृशो नश्चिरं राजा भवेदिति नरेश्वरः॥ **7.41.21** ॥

कथयन्ति पुरे राजन् पौरजानपदास्तथा।
एता वाचः सुमधुरा भरतेन समीरिताः।
श्रुत्वा रामो मुदा युक्तो बभूव नृपसत्तमः॥ **7.41.22** ॥

॥ इत्यार्षे श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये
उत्तरकाण्डे एकचत्वारिंशः सर्गः॥